

SIILINJÄRVEN KUNTA

Vammaispalvelulain mukaisten kuljetus- ja saattajapalvelujen myöntämisperusteet ja ohjeet 1.10.2015 alkaen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymä 24 / 9 2015 § 57

VAMMAISPALVELULAIN MUKAISTEN KULJETUS- JA SAATTAJAPALVELUJEN MYÖNTÄMISPERUSTEET JA OHJEET (VPL 8 §, VpA 4 §, 5 § ja 6 §)

Kuljetuspalveluihin niihin liittyvine saattajapalveluineen kuuluu vaikeavammaisen henkilön työssä käymisen, opiskelun, asioimisen, yhteiskunnalliseen osallistumiseen, virkistymisen tai muun sellaisen syyn vuoksi tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset.

Vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuspalveluihin kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus sellaiselle henkilölle, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia (VpA 5 §). Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalveluja järjestetään vaikeavammaiselle henkilölle välttämättömien työhön ja opiskeluun liittyvien matkojen lisäksi jokapäiväiseen elämään liittyviä asiointi- ja vapaa-ajanmatkoja vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Kunnan on velvollisuus korvata ainoastaan kohtuulliset kuljetuspalvelut. Kuljetuspalveluun kuuluu kuljetuksen järjestäminen kuljetuksenaikaisineen saattajapalveluineen.

Kuljetuspalvelua ei järjestetä henkilölle, joka saa näitä palveluja muun lain nojalla (esimerkiksi sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu). Kuljetuspalvelupäätökset tehdään matkaa/kk. Päätökset tehdään yleensä toistaiseksi voimassa oleviksi, tarvittaessa päätöksiä voidaan tarkistaa. Käyttämättä jääneitä matkoja ei voi siirtää seuraavalle kuukaudelle tai muutoin säästää. **Sairaanhoidon, terveydenhuollon tai kuntoutuksen saamiseksi tehdyt matkat korvaa Kansaneläkelaitos sairausvakuutuslain tai Kelan kuntoutuslain nojalla. Näihin matkoihin ei vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua saa käyttää.**

Kuljetuspalvelua voi käyttää kunnan sosiaalilautakunnan erikseen vahvistamiin lähikuntien ja oman kotikunnan alueilla. Lähikuntina pidetään yleensä maantieteellisiä rajakuntia. Lähikunta voi olla myös ns. toiminnallinen lähikunta.

Vaikeavammaisten henkilöiden vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut järjestetään matkojenyhdistelykeskuksen MYK (avulla) taksikuljetuksin ja palvelulinjoja hyödyntäen.

Mikäli kuljetuspalvelujen järjestämistapa ei vammaisen, sairauden tai kuljetuspalvelujen tarpeen vuoksi sovellu vammaiselle henkilölle, kuljetuspalvelut järjestetään muulla, vaikeavammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen huomioon ottavalla tavalla.

Kuljetuspalvelun järjestäminen

Kaikki vaikeavammaisten kuljetuspalvelumatkat tilataan ennakoon Pohjois-Savon matkojenyhdistelykeskuksen (MYK) kautta puhelinnumerosta (017) 183 183, josta tilaukset ohjataan vammaispalvelukuljetuksista kunnan kanssa sopimukset tehneille autoilijoille.

Kuljetuspalveluasiakkaan toivomaa lähtöaikaa voidaan matkojenyhdistelykeskuksessa muuttaa +/- 15 minuuttia. Asiakkaalle kuitenkin kerrotaan kellonaika, jolloin auto tulee hänet noutamaan.

Matkojenyhdistelykeskus valitsee vammaiselle kulloinkin sopivan kuljetusmuodon. Inva/ vaihtoehtovarusteisen taksin käyttöoikeus on ainoastaan niillä henkilöillä, jotka eivät voi käyttää tavallista taksia paljon tilaa vaativien apuvälineiden tai muun erityisen syyn vuoksi.

Vammaispalvelumatkoja matkojenyhdistelykeskuksesta tilattaessa tilauspuhelu ja odottaminen linjalla maksaa paikallisverkonmaksun verran. Kunta korvaa vain matkojenyhdistelykeskuksen kautta tilatut sopimusautoilijoiden ajamat vammaispalvelumatkat.

Päiväauto

Arkisin, maanantaista perjantaihin kello 7.00–17.00 välisenä aikana, kuljetuspalveluja järjestetään invavarusteisella päiväautolla, jonka asemapaikka on Siilinjärven keskustassa. Päiväauto tilataan matkojen yhdistelykeskuksen kautta. Päiväauto on tarkoitettu palvelemaan vaikeavammaista heidän jokapäiväiseen elämään kuuluvissa asioimis- ja virkistysmatkoissa, jotka ajetaan pääsääntöisesti heidän asuinkuntansa eli Siilinjärven alueella.

Iltta- ja viikonloppukuljetukset

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut iltaisin ja viikonloppuisin järjestetään taksikuljetuksin sekä pikkutakseilla että invavarusteisilla isommilla autoilla. Iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä vammaispalvelukyydit tilataan pääsääntöisesti ennakkoon matkojenyhdistelykeskuksen kautta, josta tilaukset ohjataan kunnan kanssa sopimukset tehneille taksiautoilijoille. Myös viikonloppuisin asiakkaat tilaavat kyydit soittamalla Myk:in numeroon, josta tilaus ohjautuu automaatin kautta sopimusautoilijoille.

Palveluliikenne PALI-autolla kotikunnassa

Kunta järjestää kaikille avointa julkista palveluliikennettä Siilinjärven kunnan alueella PALI-autolla, jota myös vammaispalveluasiakkaat voivat käyttää. Kotikunnassa palveluliikenteessä suoritettut matkat eivät vähennä vammaispuolustajan mukaan vaikeavammaisille myönnettyjä yhdensuuntaisia taksimatkoja.

PALI-autolla vaikeavammaisen ajaman vammaispuolustajan matkan omavastuu matkan pituudesta riippumatta on 2,80 € (vuonna 2013), joka on 65 vuotta täyttäneiden yleinen omavastuu palveluliikenteessä. Omavastuun alentaminen perustuu asiakkaan esittämään, vaikeavammaisten kuljetuspuolustajien matkoilla maksuvälineenä käytettävään taksikorttiin. Kotikunnassa palveluliikenteen PALI-autolla suoritettavat vammaispuolustajan matkat tilataan myös matkojenyhdistelykeskuksen kautta. Jos PALI-autossa on tilaa, autoon voi nousta kyytiä erikseen tilaamatta myös pysäkiltä tai linja-autoasemalta.

Taksi- ja asiakaskortti

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelumatkoilla käytetään maksuvälineenä palvelua varten annettua taksikorttia yhdessä kuvallisen asiakaskortin kanssa. Vammaispalveluasiakas maksaa kyytinsä muovisella taksikortilla, joka toimii virtuaalimaksuliikenteen tunnisteena. Maksuvälineenä toimiva muovinen taksikortti on henkilökohtainen. Asiakkaan on taksia tilattaessa ilmoitettava, että kyseessä on vaikeavammaisten kuljetuspalvelumatka ja maksu suoritetaan taksikortilla. Taksikortti mahdollistaa reaaliaikaisten matkojen seurannan. Kuljetuspalveluasiakas voi tarkistaa autossa, montako matkaa hän on ajanut.

Kortti on henkilökohtainen. Kuljettajalla on oikeus tarkistaa asiakkaan henkilöllisyys.

Kortin haltijan on oltava aina itse matkustajana. Korttia ei saa luovuttaa toisen käyttöön eikä jättää kuljettajalle säilytettäväksi. Kuljetuspalvelukortti on pidettävä mukana matkalla ja se on esitettävä ennen matkan alkua kuljettajalle.

Omapastuu ja kustannukset

Kuljetuspalveluasiakas maksaa vammaispalvelumatkastaan suoraan taksille omavastuuosuutensa paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaavan asiakasmaksun linja-autotaksan mukaisesti. Jos kuljetuspalvelun saajan kanssa on samassa kyydissä muita matkustajia, on heidän maksettava kyydistä oma osuutensa. Saattajapalvelua suorittavalta henkilöltä ei kuitenkaan peritä maksua.

Matkan alussa hyväksytään odotusajaksi vain se aika, joka kuluu asiakkaan siirtymiseen taksin kyytiin, mahdollisen muun odotusajan asiakas maksaa itse. Pääteosoitteessa tapahtuvan odotuksen maksaa asiakas. Pääteosoitteessa tapahtuneen odotuksen jälkeinen matka on uusi kuljetuspalvelumatka.

Kuljetuspalvelumatka on keskeytymätön yhdensuuntainen matka. Esimerkiksi kaupassa asiointi katkaisee matkan ja matka kaupassakäynnin jälkeen on toinen matka. Matkat tulee tehdä suorinta reittiä. Kuljetuspalvelumatkan hintaan ei saa sisältyä laskua odotuksesta. Mikäli asiakas haluaa pysähtyä matkan aikana, hän maksaa odotuksen itse. Mikäli odotus tulee halvemmaksi kuin toisen auton tilaaminen paikalle, maksu odotuksesta voidaan sisällyttää jälkimmäisen matkan hintaan.

Saattaja tulee kyytiin samasta osoitteesta kuin kuljetuspalvelun käyttäjä tai saattaja voidaan ottaa kyytiin, mutta vain reitin varrelta. Asiakkaan ja saattajan tulee molempien jäädä pois kyydistä asiakkaan määränpäässä.

Yhdistellyssä ns. kimppekuljetuksissa, joissa matkustajia on vähintään kaksi, jokainen kyydissä oleva kuljetuspalvelukortinkortin haltija maksaa omavastuun.

Taksin odotusaika

Vaikeavammaisten kuljetuspalveluna ei pääsääntöisesti korvata taksin odotusaikaa. Jos matkalla pitää poiketa jossakin, asiasta on hyvä ilmoittaa jo matkaa tilatessa. Tarvittaessa kuljetuspalveluasiakkaalla on oikeus lyhyehköön pysähdykseen max. 15 min. (esim. pikainen, ennalta suunnittelemaan käynti kaupassa, kirjeen vieminen postiin), mikäli matkan oli alun perin ajateltu tarkoitettun jatkumaan (ilman pysähdystä) muuhun päätepisteeseen. Odotusaika täytyy näkyä taksikuitissa odotusaikana (ei hidassajona), jotta odotusaika voidaan todentaa.

Sairausajot

Vammaispalvelulain mukaisena kuljetuspalveluna ei korvata matkoja henkilölle, joka saa näitä matkoja muun lain, esim. sairausvakuutuslain nojalla. Näitä matkoja ovat esim. terveyskeskus-, sairaala-, kuntoutuskäynnit, koska niihin on mahdollisuus saada korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Jos henkilö on vammautunut esim. liikennetapaturmassa, voidaan hänelle mahdollisesti korvata vakuutuksesta työssä tai opiskelussa aiheutuvat matkakustannukset. Asiointi- ja vapaa-ajanmatkoihin ei vakuutuslainsäädännön perusteella pääsääntöisesti myönnetä kustannusten korvausta.

Opiskelu- ja työmatkat

Opiskelu- ja työmatkoina vammaispalvelun nojalla korvataan matkat, joita voidaan pitää välttämättöminä opiskeluun tai työhön liittyvinä matkoina. Välttämättöminä työhön liittyvinä matkoilla tarkoitetaan matkoja asunnosta työpaikkaan ja takaisin. Vammaispalvelulain ja vastaavan asetuksen tarkoittamina työmatkoina ei pidetä työntekijän tavanomaisiin työtehtäviin liittyviä työnantajan teettämiä matkoja esimerkiksi työpisteestä toiseen.

Opiskelumatkoina voidaan korvata vain sellaiseen opiskeluun liittyvät matkat, jossa opiskelu johtaa jonkin tutkinnon tai ammatin saavuttamiseen, ja siten parantaa henkilön mahdollisuuksia työllistyä tai vahvistaa henkilön ammattitaitoa ja tätä kautta lisää hänen työllistymismahdollisuuksiaan. Pelkkä harrastusluonteinen opiskelu ei oikeuta opintoihin liittyvien matkojen saamiseen vammaispalvelulain mukaisena kuljetuspalveluna. Tällaiset matkat on katsottava jokapäiväiseen elämään kuuluviksi matkoiksi.

Siilinjärven alueelle kohdentuvista opiskelu- ja työmatkoista asiakas maksaa omavastuuosuuden taksissa.

Siilinjärven ulkopuolelle kohdentuvista opiskelu- ja työmatkoista asiakas maksaa omavastuuosuutta seutulipun vuosittaisen hinnan mukaan seuraavasti:

- Aikuiselta Kuopion seudun seutulippu on 100 € siilinjärveläiseltä (vuonna 2015). Työmatkoista peritään omavastuuta 2,30 €/omavastuu/kertamatka (seutulipun hinta jaettuna 21,5/2).

- Kelan koulumatkatuen jälkeen jäävä asiakkaalle jäävä omavastuu on 43 €. Opiskelumatkoista peritään 1 €/omavastuu/kertamatka (Kelan opiskelumatkan omavastuu hinta jaettuna 21,5/2).
- Omavastuu osuudesta tulee ilmoittaa Myk:iin, joka ilmoittaa kuljettajalle perittävän omavastuuosuuden. Omavastuu osuutta muutetaan vuosittain seutulipun hinnan mukaisesti *tai Kelan koulumatkatuen omavastuun mukaisesti*.

Matkoihin liittyvät kuljettajan kunnalta perimät lisät

Taksit ovat oikeutettuja perimään kuljetuksistaan Siilinjärven kunnalta erilaisia lisiä. Kaikkien palvelulisien osalta asiakkaan tulee hakea oikeutta käyttää ko. lisää matkoillansa. Lisää haetaan vammaispalveluista kuljetuspalveluhakemuksella.

Mikäli asiakas tarvitsee erillistä saattajapalvelua, siitä on sovittava palvelusuunnitelmassa ja siitä tehdään erillinen päätös.

Invataksien avustamislisä

Asiakkaalla on oikeus käyttää invataksia, jos hän ei vammansa vuoksi kykene käyttämään tavallista taksia. Invataksien käyttöoikeutta haetaan erikseen ja siitä tehdään *asiakkaalle* kirjallinen päätös. Avustamislisää perivän taksin kuljettaja avustaa asiakkaan ja hänen apuvälineensä taksiin ja määränpäässä taksista. Tarvittaessa kuljettaja esim. hakee asiakkaan asunnosta ja vie asuntoon matkan päättyessä. *Kun invataksioikeuden saaneella asiakkaalla on pyörätuoli mukana matkalla, on invataksilla oikeus periä avustamislisä.*

Ajot lähikuntiin

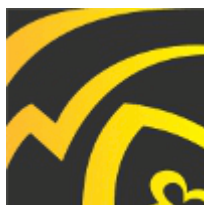
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Siilinjärven lähikuntiin järjestetään taksikuljetuksin. Siilinjärven lähikuntien alueita, joihin suuntautuviin matkoihin vammaispalvelulain mukaisia vaikeavammaisten kuljetuspalveluja voidaan käyttää: ovat Kuopio ja Lapinlahti.

Kuljetuspalveluasiakas voi tilata matkan myös lähikuntia kauemmas, mutta silloin hän maksaa itse kustannukset lähikunnan ulkorajoilta alkaen.

Muuta

Lisätietoja kuljetuspalvelusta saat Siilinjärven kunnan sosiaalityöntekijältä ja palveluohjaajalta.

Jos asiakas on tyytymätön taksin palveluun, hän voi ottaa yhteyttä taksitarkastajaan.

Siilinjärven kunta
PL 5
71801 Siilinjärvi
017 401 111
kirjaamo@siilinjärvi.fi